

MONINAISUUS, YHDENVERTAISUUS JA KESTÄVÄ KEHITYS KOULUISSA - MATERIAALIA OPETTAJAN TYÖN TUEKSI

Tämä resurssikirjasto on koottu Planin järjestämässä opettajien täydennyskoulutuksessa vuonna 2019 kouluttajien ja osallistujien yhteistyönä. Koulutuksen rahoitti Opetushallitus.

1. KESTÄVÄ KEHITYS, AGENDA 2030

Development Perspectives: [Overwhelming and intertwined SDG's](#) -blogikirjoitus. Sivusto sisältää monipuolista materiaalia Agenda 2030 -tavoitteisiin liittyen, harjoituksia ja mielenkiintoisia blogikirjoituksia.

Maailmanpankki: [SDG Atlas 2018](#) Mielenkiintoisesti esitettyä dataa siitä, miten Agenda 2030 -tavoitteiden saavuttaminen etenee.

Eurostat: [SDG's&me](#) Tilastoja, miten mikäkin tavoite toteutuu maakohtaisesti (EU).

Blogiteksti: [Kierrätyksestä kiertotalouteen](#). Vinkkejä, kuinka kierrätystä voi tarkastella systeemiajattelun näkökulmasta ja viedä keskustelua kierrätyksestä kulutuskriittisyyteen. Tekstissä myös hyviä linkkivinkkejä opetusresursseihin.

Video: [Supersankarihommia ja kestävästä kehitystä](#). Video kestävästä kehityksen tavoitteista ja niiden linkittymisestä vuosittaisiin tavoitteisiin.

Salonen, A. & Siirilä, J. (2019). Transformative Pedagogies for Sustainable Development. In: Leal Filho W. (Ed.) Encyclopedia of Sustainability in Higher Education. Cham: Springer.

2. YHDENVERTAISUUS JA MONINAISUUS

Kaikkien koulu? -podcast. Podcast ilmestyy kahdessa osassa. Tässä osassa käsitellään koulun toiseuttavia rakenteita. Kuunneltavissa [täältä](#).

Mona Eid: Ruskeat tytöt koulussa <https://docplayer.fi/70768522-Mona-eid-koulussa.html>

Azar Nafizi: Lolita Teheranissa

- Omaelämäkerrallinen romaani, jonka teemoina on tasa-arvo, naisten oikeudet ja koulutus. Soveltuu opetusmateriaaliksi ja avaa lukijalle kuin lukijalle monimutkaista syiden ja vaikutusten verkostoa.

Marianne Satrapi: Persepolis ja Kotiinpaluu

- Omaelämäkerralliset sarjakuvakirjat nuorille ja aikuisille. Kasvutarina lapsesta nuoreksi aikuiseksi Iranissa.

Alison Bechdel: Äideistä parhain

- Sarjakuvakirja nuorille ja nuorille aikuisille, joka kertoo Alison etsii identiteettiään ja aikuisuuttaan.

Sami Sillanpää: Kiinalainen rakkaustarina

- Dokumentteihin perustuva elämäkerrallinen kirja kahdesta kansalaisaktivistista Kiinassa.

Syrjinnästä: <https://www.syrjinta.fi/kysymyksiä-ja-vastauksia-syrjinnasta1>

Seksuaalisesta ja sukupuolisesta häirinnästä: <https://www.tasa-arvo.fi/seksuaalinen-hairinta>

Tietoa intersukupuolisuudesta: <http://intersukupuolisuus.fi/>

Oppimateriaalit ajantasalle -muistilista: <https://www.gloaalikasvatus.fi/sites/default/files/oppimateriaalit-ajan-tasalle-muistilista.pdf>

Normit nurin <https://issuu.com/normitnurin/docs/alaoletanormitnuringb>

Feministisen pedagogiikan ABC - opas ohjaajille ja opettajille. <https://vastapaino.fi/sivu/tuote/feministisen-pedagogiikan-abc/2320688>

Koko Hubara: Ruskeat tytöt, Like kustannus ja Ruskeat tytöt [blogi](#)

Chimamanda Ngozi Adichien: Ted Talk "The Danger of a Single Story". https://www.ted.com/talks/chimamanda_adichie_the_danger_of_a_single_story

Suhaiymah Manzoor-Khan: This Is Not A Humanising Poem <https://www.youtube.com/watch?v=G9Sz2BQdMF8>

Opetuspaketti yhdenvertaisuutta edistävän länsikriittisen opetuksen tueksi. Mainioita harjoitteita, mediakasvatuksellinen ote: <http://lantisentuollapuolen.rauhanpuolustajat.org/>

Rasismi ja filosofia (Toim. J. Sinokki, 2017)

- Asiantuntijoiden artikkeleista koostuva kirja. Siinä tarkastellaan rasismia ja siihen liittyviä ilmiöitä eri tavoin ja eri näkökulmista aina rasistisesta huumorista rasismin teoreettisiin ongelmiin.

3. OSALLISUUS JA AKTIIVINEN KANSALAISSUUS

Kohti parempaa demokratiaa. Euroopan neuvoston demokratiakulttuurin kompetenssit kasvatuksessa ja opetuksessa. <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/60058/978-951-39-7594-4.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Osallistava koulu, aktiivinen maailmankansalaisuus <https://plan.fi/osallistavakoulu/>

Rautiainen, M. 2017. Teoksessa S. Elo, K. Kaihari, P. Mattila & L. Nissilä (toim.) Rakentavaa vuorovaikutusta. Opas demokraattisen osallisuuden vahvistamiseen, vihapuheen ja väkivaltaisen radikalismien ennaltaehkäisyyn. Opetushallitus. Oppaat ja käsikirjat 2017:1, 17–20. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/182479_rakentavaa_vuorovaikutusta_0.pdf.

10 Ideaa koulun ilmastotoimintaan, jos lakko tuntuu hankalalta <https://openilmasto-opas.fi/10-ideaa-koulun-ilmastotoimintaan-jos-lakko-tuntuu-hankalalta/>

Maailman ensimmäinen chat-pohjainen vaalikone eduskuntavaaliehdokkaan löytämiseksi. https://vaalibotti.yle.fi/?fbclid=IwAR0sullQYgCfKi41VqPWNr93V-tjnBhdMyvrrq_VC5hNr7dnlUa9QC52OE0

4. GLOBAALIKASVATUS

OECD 2018: Teaching for Global Competence in a Rapidly Changing World

This new publication sets forward the PISA framework for global competence developed by the OECD, which aligns closely with the definition developed by the Center for Global Education at Asia Society. Based on the Center's extensive experience supporting educators in integrating global competence into their teaching, the publication also provides practical guidance and examples of how educators can embed global competence into their existing curriculum, instruction, and assessment

https://www.oecd-ilibrary.org/education/teaching-for-global-competence-in-a-rapidly-changing-world_9789264289024-en

Kiinnostava itsearviointityökalu (nopea tehdä!) "AFS Global Competence Readiness Index for Schools": <https://www.surveymonkey.com/r/AFSIndex>

Artikkeli globaalikasvatuksesta ammatillisessa koulutuksessa:

"Education for Global Citizenship in preparation of Teachers of Vocational Subjects", Zatkova 2017
<https://www.google.com/>